

Onbeheerd bos beter bestand tegen ander klimaat

Bos dat met rust wordt gelaten, biedt kansen aan planten en dieren die last hebben van klimaatverandering. Dat blijkt uit onderzoek van Alterra.

De klimaatverandering treft ook Nederlandse bossen, met als gevolg onder meer verdroging. Sommige dieren en planten voelen zich hierdoor een stuk minder thuis in hun oorspronkelijke leefgebied. Om deze soorten overlevingskansen te bieden, pleit Rienk-Jan Bijlsma van Alterra voor minder menselijk ingrijpen. Bijlsma onderzocht de vestiging van noordelijke soorten in bosreservaten waar al jaren geen beheer meer plaatsvindt. Omgevallen bomen blijven liggen, en dominerende soorten mogen hun gang gaan. Onderzoek in deze bosreservaten laat zien dat zulke natuurlijke ontwikkelingen zorgen voor eilandjes met afwijkende omstandigheden. Als op droge zandgronden

dood hout mag blijven liggen, dan wordt dat een soort spons waar mossen en varens dankbaar gebruik van maken. Ook bijvoorbeeld de steeds dikker wordende humuslagen zorgen voor natte plekken op de bosbodem. Bijlsma: "Het regenwater zakt hier veel langzamer weg dan in beheerde bossen waar de bodem geregeld wordt verstoord."

Open plekken

In het onbeheerde bos ontstaan ook open plekken als bomen door een storm omvallen en herten en zwijnen deze vervolgens openhouden. Die open plekken vormen een belangrijk vluchtoord, aldus Bijlsma. "We zien in de zuidranden van de open plek koele milieus ontstaan, doordat de bomen daar het zonlicht tegenhouden." Koudeminnende soorten maken hier dankbaar gebruik van. Op sommige plekken is het zelfs zo koel

dat er zich veenmossen hebben gevestigd en er – ondanks de landelijke opwarming – nieuwe noordelijke soorten bij zijn gekomen, "Tegelijkertijd is het aan de noordkant van open plekken juist heel erg warm. Daar kom je weer warmteminnende soorten tegen, zoals de rode bosmier", vertelt hij.

Als de natuur de ruimte krijgt zich te ontwikkelen, en mensen niet ingrijpen, kunnen volgens Bijlsma soorten met sterk uiteenlopende behoeften een plek vinden in hetzelfde bos. "De natuurlijke ontwikkelingen in het bos leiden tot een grote variatie in het microklimaat, waardoor er natuurlijke buffers ontstaan."

Cluster	Ecologische Hoofdstructuur
Informatie:	www.bosreservaten.wur.nl
Contact:	RienkJan.Bijlsma@wur.nl 0317 - 48 58 86

Rode bosmieren houden van warme open plekken in het bos.